

11. Орзіх М. П. Європейський вимір конституційного реформування в Україні: концептуальний підхід / М. П. Орзіх // Стратегічні пріоритети. – 2008. – № 2. – С. 149–156.
 12. Батурин Ю. Конституціоналізм для Росії: книга за семью печатами? / Ю. Батурин // Конституционное право: восточноевропейское обозрение. – 1992. – № 1. – С. 16–19.
 13. Ерофеев А. А. Ценности в современном конституционном праве Российской Федерации: теоретико-методологические подходы к определению понятия / А. А. Ерофеев // Вестник Челябинского государственного университета. – 2008. – № 22. – С. 41–45.
 14. Снежко О. Правовая природа конституционных ценностей современной России / О. Снежко // Сравнительное конституционное обозрение. – 2005. – № 2. – С. 13–19.
 15. Крусян А. Р. Верховенство права та верховенство прав людини як принципи сучасного українського конституціоналізму / А. Р. Крусян // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство. – 2007. – № 427. – С. 31–37.
 16. Конституція України від 28 червня 1996 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
 17. Рішення Конституційного Суду України № 2-рп від 29 січня 2008 р. (справа про звільнення народних депутатів України з інших посад у разі суміщення) // Вісник Конституційного суду України. – 2008. – № 1. – С. 48.
- Стаття надійшла до редакції 13.03.2011 р.

I. Kovalev

CONSTITUTIONAL AKSILOGIYA AS FORM OF ANALYSIS OF SYSTEMS OF CONSTITUTIONALISM

The analysis of the constitutional axiology in a context of the constitutionalism phenomenon and its volume is given in the article. The elements of values` system in a modern constitutionalism are researched at, their universal and hierarchy character is proved at. The understanding of the constitutional axiology as the modern Constitutional Law category is communed, the author understanding of human as the major constitutional value is proposed at.

УДК 340.15:349.6

Р. В. Челпан

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ НОРМ З ОХОРОНИ ЛІСІВ ВІД ПОЖЕЖ У РОСІЙСЬКОМУ ДОРЕВОЛЮЦІЙНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ХVІІІ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

У статті розглянуто динаміку норм юридичної відповідальності за порушення положень з охорони лісів від пожеж у Російському дореволюційному законодавстві, що діяв на українських землях у 18 – початку 20 століття. Зроблено аналіз санкцій за умисний і випадковий підпал лісу, зафіксованих у різних правових документах.

Ключові слова. *правова охорона лісів від пожеж, юридична відповідальність, підпал лісу, законодавчий акт.*

Постановка проблеми. Актуальність теми дослідження пов'язана з тією важливою роллю, яку відіграють ліси в системі екологічної безпеки України. Однією з причин

зменшення їх площі є лісові пожежі, що завдають економіці країни мільйонні збитки. Дієвим засобом боротьби з цим небезпечним явищем є використання інструменту юридичної відповідальності. В історії українського законодавства накопичений значний досвід використання правових норм щодо профілактики і захисту лісів від пожеж. Особливе місце займає «російський» період, коли на значній частині українських земель діяло імперське законодавство. Цей історичний досвід повинен бути осмислений, вивчений і використаний для удосконалення нинішніх норм юридичної відповідальності за охорону лісів від пожеж.

Наукова розробка теми дослідження. Аналіз публікацій відрізняється складністю проведення унаслідок малого числа робіт присвячених цій тематиці. Фрагментарно ця тема зачіпалася в дослідженнях дореволюційних учених М.І. Фалєєва, Л.Х. Сабініна, С.Г. Ведрова, М.П. Романовського, М.В. Шелгунова, сучасних українських фахівців В.Л. Мунтяна, О.І. Логвиненко, О.І. Фурдичко, В.В. Лаврова, В.К. Матвійчук, В. П. Непійводи, російських В.В. Черних, Б.О. Молчанова, Е.С. Новосардовой, С. Г. Шкредова.

У цілому наявні матеріали відрізняються значною роз'єднаністю та потребують систематизації.

Метою роботи є дослідження динаміки норм юридичної відповідальності по захисту лісів від пожеж у Російському дореволюційному законодавстві 18 – початку 20 століття.

Викладення основного матеріалу. Виклад матеріалів дослідження необхідно почати з виділення двох історичних періодів розвитку законодавства про юридичну відповідальність по лісових правопорушеннях, пов'язаних з пожежами.

Першого – докодифікаційного, коли приймалися окремі нормативно-правові документи спрямовані, як правило, на вирішення тієї або іншої конкретної проблеми, що тривала з моменту прийняття Петром I лісоохоронного законодавства до 1842 р.

Другий історичний період – кодифікації права, розпочався з 1842 р. – дати прийняття зводу законів кримінальних і тривав до 1917 р.

Як вказує Е.С. Новосардова, саме в другий період сталося виділення складів лісових злочинів, які розділилися по певних підставах: по мірі суспільної небезпеки діянь, по елементах складу злочинів, територіальній дії правових норм, по видах покарання за правопорушення [3, с. 91]. При цьому порушення вимог пожежної безпеки завжди були традиційними складами лісових правопорушень дореволюційного законодавства.

Перший період

Час царювання Петра I перевершило весь дореволюційний період за кількістю прийнятих нормативно - правових документів, спрямованих на охорону лісів. У таблиці 1 виконана систематизація нормативно-правових актів, що регламентують юридичну відповідальність за порушення законодавства з охорони лісів від пожеж. Питання, пов'язані з кримінальною відповідальністю за шкоду і збитки задані лісам від пожеж, також входили до складу законодавчих актів. При цьому не усі ліси були об'єктом правової охорони, а тільки ті, які використовувалися для потреб флоту. Виходячи з цього ст. 25 Інструкції Обер-вальдмейстеру, затверджена імператором 03.12.1723 р., передбачала міру покарання у вигляді смертної кари за умисний підпал корабельних лісів [7, с. 137]. Аналогічним чином імператриця Анна Іоанівна затвердила 20 квітня 1732 р. Інструкцію про розведення і посів корабельних лісів [4, т. 8, с. 754]. У документі був п. 18, що встановлював страту за підпал корабельних лісів, що стався як по наміру, так і завдяки випадку. У правління імператора Павла I, 9 серпня 1800 р. сенат прийняв постанову «Про розпорядження про застережу пожеж, що трапляються в лісах» [4, т. 26 с. 255]. Юридична відповідальність за лісові пожежі в ньому значно

зм'якшувалася, тому що відповідно до п. 4 інструкції за пожежу з необережності для казенних селян встановлювалися штрафи (табл. 1). У випадку, якщо винуватець не мав фінансових коштів для їх оплати, то дозволялося відпрацювання в лісовому господарстві з розрахунку 40 коп / день за кінного працівника та 20 коп / день за пішого. Аналогічну міру покарання ввів імператор Олександр I для поміщицьких селян, видавши 1 червня 1814 р. указ № 25621 «Про штраф з поміщицьких селян за заподіяні в казенних лісах пожежі» [4, т.32, с.842]. При цьому загальне число днів з відпрацювання збитку не могло перевищувати 50 днів за рік.

Таблиця 1

Законодавчі акти, що регламентують юридичну відповідальність за лісові пожежі в Російському дореволюційному праві

Найменування документу	Державний орган	Дата прийняття, номер	Номер статей
Інструкція Обер-Вальдмейстеру	Указ імператора	1723 р. 3 грудня	ст. 25
Інструкція про розведення та посів корабельних лісів	Указ імператриці	1732 р. 20 квітня №27	п. 18
Про розпорядження про застережу пожеж, що трапляються в лісах	Указ Сенатський	1800 р. 9 серпня № 19509	п. 4, 5, 6
Про штраф з поміщицьких селян за заподіяні в казенних лісах пожежі	Указ Сенатський	1814 р. 16 липень № 25621	-
Сільський Судовий Статут	Указ Сенатський	1839 р. 23 березня № 12165	ст. 210
Звод законів кримінальних	Указ імператорський	1842 р.	ст. 689, 690, 691, 799, 802
Уложення про покарання кримінальні та виправні		1845 р. 15 серпня № 19283	ст. 1000
Про відповідальність полесовщиків і пожежних старост за не охорону лісів від пожеж		1852 р. 25 лютого № 26020	
Статут про покарання, що накладаються Мировими Суддями		1885 р.	ст. 92, 95, 96, 97, 98
Уложення про покарання кримінальних і виправних		1885 р.	ст. 1077, 1613
Положення про сільський стан		1902 р.	ст. 84, 85, 86
Кримінальне Уложення		22 березня 1903 р.	ст. 1613

У правоохоронній системі Російської імперії досить широкі повноваження надавалися поліцейській службі. Діяльність цього органу регламентувалася прийнятим 3 червня 1837 р. «Положенням про земську поліцію» [5, т. 12, с. 463]. У документі був §40 встановлюючий граничний розмір збитку від підпалів лісів у розмірі 10 руб. на кожного з винних. При перевищенні цієї суми Земський Суд був зобов'язаний передати

справу до Повітового Суду для прийняття по ньому рішення про покарання винних.

У той історичний період не існувало спеціальних служб з гасіння лісових пожеж. Боротьба з цим природним явищем покладалася на людей, що живуть поблизу лісових масивів. Виходячи з цього, положення про участь селян у боротьбі з цим стихійним лихом увійшло до Сільського Судового Статуту для державних селян, затверджений імператором 23 березня 1839 р. [5, т. 14, с. 279]. Ст. 210 документу передбачала штраф в 50 коп. сріблом за неявку селян на гасіння лісової пожежі (табл. 1).

Другий період

У радянській і сучасній спеціальній літературі закріпився негативний образ імператора Миколи I та таке ж ставлення до впроваджуваних їм реформ [9, с. 271]. Насправді багато з реалізованих цим правителем заходів мали важливе значення для розвитку законодавства. Так, за його вказівкою була розпочата кодифікація російського дореволюційного права. Керував роботами відомий політичний діяч, творець засад російської юридичної науки М.М. Сперанський. Результатом кодифікації стала підготовка «Зводу законів Російської імперії», який почав видаватися в 30-х роках XIX століття. Питання юридичної відповідальності і по правопорушеннях, пов'язаним з лісовими пожежами знайшли відображення в «Зводі законів кримінальних» 1842р. [5, т. 17]. Особливістю правового акту, як вказує В.К. Матвійчук, є наявність у ньому визначення кримінально-правової охорони лісу від пожеж, а також удосконалення ознак цього складу злочину [2, с. 49]. Так, згідно зі ст. 689, що знаходиться в розділі II «Про покарання за порушення законів про охорону казенних лісів від пожеж» передбачалася кримінальна відповідальність за те, що особа без дозволу пожежного старости і без необхідної обережності випалює траву, стерню на полях, розчищає ліс під ріллю шляхом підпалу, спалює суччя, дрібні залишки дерев (табл. 1). Окрім цього, ст. 690 передбачала кримінальну відповідальність за нанесення збитку та нанесення збитків казенним лісам від випадкового підпалу завдяки випадку. В цьому випадку закон вимагав необхідність відшкодування збитків усією сільською громадою або жителями поселення, яким належало поле, а винуватець повинен був нести відповідальність, згідно ст. 802, як за ненавмисний підпал лісу. Аналогічним чином ст. 691 передбачала матеріальну відповідальність жителів усього селища, що належало поміщикаві, за дії пастухів, що спричинили ненавмисний підпал лісу.

У законі регламентувався випадок, коли пожежа виникла від вогнища, розведеного в заборонений час промисловцями, торговцями, погоничами стад, сплавниками лісу. Винні підлягали відповідальності, згідно ст. 802, як за пожежу з необережності. Досить серйозна кримінальна відповідальність передбачалася за умисний підпал лісів та лісових угідь. Відповідальність за такий злочин наставала за ст. 799, яка передбачала позбавлення всіх прав, становища, покарання батою та заслання на каторжні роботи.

Підводячи підсумок розгляду норм юридичної відповідальності за шкоду та збитки від підпала лісу у зводі 1842 р. можна констатувати наступне. По-перше, об'єктом таких злочинів були громадські стосунки власності та природного середовища, які забезпечували охорону лісу. По-друге, предметом зазначеного злочину могли бути дерева, як окремі, так і ті, що знаходяться в лісі, трави, гілок, рослинних залишків на полях.

Розглядаючи суб'єктивну сторону злочину можна констатувати, що суб'єктами могли бути приватні особи, власники полів, лісів, торговці, погоничі худоби, пастухи. При цьому обов'язковою ознакою об'єктивної сторони злочину були: місце скоєння злочину - територія лісу, а також спосіб реалізації – вогонь. У цьому плані становить інтерес порівняння норм юридичної відповідальності за підпал лісу в "Зводі законів кримінальних" 1842 р. з аналогічними положеннями, зафіксованими в Соборному

Уложенні (СУ) 1649 р. [8]. У древньому кодексі ст. 223 передбачала більш «м'які» санкції за умисний підпал лісу, у вигляді штрафу та відшкодування збитків. Подібна тенденція зберігається у ст. 224 СУ, що встановлює за підпал трави, що призвів до пожежі в лісі тільки відшкодування збитків. При цьому, Соборне Укладення 1649 р. не можна віднести до числа "м'яких" правових документів, оскільки ст. 228 за умисний підпал будь-якого об'єкту будинку, що призвело до займання, передбачала страту. Причина такого своєрідного підходу авторів Соборного Уложення 1649 р. до заходів юридичної відповідальності за лісові пожежі полягала в тому, що ліси ще не стали повноправним об'єктом майнових стосунків. По-друге, на території Московського Царства лісів було настільки багато, що владою посилювалися спеціальні команди для рубки і спалювання лісу уздовж доріг з метою боротьби з грабіжниками. При цьому слід погодитися з думкою В.К. Матвійчука про те, що витоки кримінальної відповідальності за підпали лісу у Імперському законодавстві 40-х років XIX ст. тісно пов'язані з Соборним Уложенням 1649 р. [2, с. 48]. До цього висновку додати факт наявності в Імперському праві більше розширеного переліка предметів злочину, пов'язаних з лісовими пожежами. Другим напрямом розвитку норм юридичної відповідальності за підпали в лісах стала поява правових документів, що містять заходи покарання, які стосуються посадових осіб лісової охорони. Склад такого роду правопорушень було зафіксовано в Уложенні про покарання кримінальних та виправних 1845 р. [5, т. 20, с. 786]. Так, ст. 1000 документу передбачала в якості відповідальності з вини полесовщиків (лісової охорони) за виникнення лісової пожежі двох заходів. По-перше – арешт від трьох тижнів до трьох місяців. По-друге – компенсацію казни збитку від дії лісової пожежі. При цьому закон звільняв їх від відповідальності у разі, якщо у них були докази того, що лісова пожежа сталася не з їх вини, або за незалежними від них обставинами (табл. 1).

Ця норма закону була переглянута постановою Державної Ради № 26020 від 25 лютого 1852 р. "Про відповідальність полісовщиків і пожежних старост за не охорону казенних лісів від пожеж" [5, т. 27, с. 125]. Законодавчим актом в ст. 1000 Уложенні вносилися наступні доповнення. По-перше, дія статті поширювалася на пожежних старост, які піддавалися тим же покаранням. По-друге, вводилася додаткова міра – це тілесне покарання у вигляді биття різками від 20 до 30 ударів. При цьому закон звільняв посадовців від відповідальності в двох випадках. По-перше, якщо вдалося виявити винуватців лісової пожежі. По-друге, якщо посадові особи доведуть, що пожежа сталася не з їхньої вини та за незалежних від них обставин. Прийняття цієї постанови підтверджує думку ряду авторів про посилення поліцейських репресій в останні роки царювання Миколи I [9, с. 176]. Цілком зрозуміло, що з формальної точки зору посадовці зобов'язані нести відповідальність за будь-які пожежі в увіренних їм лісах (табл. 1). При цьому фактично ні полісовщики, ні пожежні старости такими не були. Згідно постанови Сенату від 9 серпня 1800 р. до їх числа призначалися звичайні селяни, яких по черзі примушували охороняти казенні ліси. Грошей за цю службу їм не платили, ловити власних односельців було не до вподоби. Виходячи з цього, царська влада приймала жорсткі правові акти, намагаючись змусити селян охороняти казенні ліси. У 1861 р. царська влада провела реформу, яка знищила кріпосну залежність. Цілком зрозуміло, що її практична реалізація призвела до серйозних змін усієї правової системи Російської держави. У рамках проведення реформи, на першому етапі був прийнятий 20 листопада 1864 р. Статут про покарання, що накладаються сміровими суддями, в якому не знайшли відображення норми щодо охорони лісів від пожеж. На другому, в 1885 р., два нові документи: Уложення про покарання карних і виправних та Статут про покарання тих, що накладаються Мировими Суддями. Згідно ст. 92 останнього документу за паління тютюну в хвойних лісах в жарку і суху погоду

передбачалося накладення штрафу до 10 руб. Інший пункт Статуту, ст. 95, встановлювала таку ж суму стягнення в наступних випадках: 1) розкладання вогню на близькій відстані від лісів; 2) за залишення вогнища не загашеним; 3) за випалювання кущів, трави, коріння, суччя без дотримання запобіжних заходів або в недозволеній час; 4) за вживання при стрільбі в лісі та використання для зарядів клоччя або льону (табл. 1).

Аналогічна сума штрафу встановлювалася в наступних двох статтях 96 і 97 (табл. 1). Ст. 96 вимагала від місцевого населення обов'язкової явки на гасіння пожежі в лісах і самовільно не залишати місце пожежі. Ст. 97 регламентувала обов'язок місцевого населення повідомляти в поліцію про усі випадки пожеж. Ст. 98 передбачала, що у разі виникнення пожежі і наявності порушень, передбачених ст. 95, винні підлягали арешту на строк до 1 місяця або грошовому штрафу до 100 крб.

Юридична відповідальність за пожежі в лісах регламентувалася в другому документі – Уложенні про покарання кримінальних і виправних 1885 р. [6, т. 15, с. 113]. Так, ст. 1077 глави 9 «Про порушення правил обережності від пожеж» встановлювала покарання за умисний підпал лісів. Відповідальність за такі дії регламентувалася ст. 1613 Уложення, що передбачала за такі дії позбавлення усіх прав і посилання в найбільш віддалені райони Сибіру. У другій частині ст. 1613 розглядався складніший склад злочину. Це випадки, коли підпал лісу здійснювався групою осіб, або в суху пору року, або при сильному вітрі, або якщо в лісі знаходилися люди, будинки, будови. У такому разі покарання підвищувалося відповідно на одну, дві і три міри.

Однією з відмінних рис російського дореволюційного природоохоронного права була, на думку Е.Г. Істоміної, його складність, що виражалася в наявності великого числа нормативно - правових документів, в яких були статті близького змісту або дублюючі одна одну [1, с. 45]. Достовірність цього положення підтверджується на прикладі дореволюційного лісового законодавства. Так, в 1902 р. імператор затвердив "Положення про Сільський Стан", в якому були ст. 84, 85, 86, котрі присвячені питанням юридичної відповідальності за пожежі в лісах [6, т. 9 с. 81]. Так, ст. 84 встановлювала штраф з селян, які не з'явилися гасити лісову пожежу або пішли без дозволу посадових осіб у сумі 50 коп. Така ж сума штрафу накладалася на винних у ст. 85 за розведення вогню в лісі або поруч з ним на відстані меншій ніж 2 сажні (4,2 м) або не за гасіння вогнища розкладеного в лісі. Покарання, у вигляді утримання під вартою, передбачалося згідно зі ст. 86 за спалювання, без дотримання заходів безпеки або дозволу начальства, трави, гілок, коріння, стерні на полях, розташованих поблизу лісів. Аналіз складів злочинів, зафіксованих у цьому документі, показує, що він дублював Статут про покарання, що накладаються мировими Суддями 1885 р. (табл. 1). Цілковито зрозуміло, що наявність двох правових документів, що регламентують досить близькі склади злочинів, була середовищем для всякого роду зловживань і порушень прав громадян.

На початку ХХ століття в імперії був підготовлений новий кримінальний кодекс – Кримінальне уложення 1903 р., яке було підписано Імператором, але повністю не ввійшло в дію [6, т. 2, с. 23]. На думку відомого дореволюційного юриста М.І. Фалєєва, новий документ посилював покарання у випадках підпалів лісів і розширив перелік предметів злочину, оскільки в закон внесли додатково фруктові дерева і сади [10, с. 328]. Згідно ст. 1613 умисний підпал таких об'єктів карався відправкою винних в арештантські роти на термін від 5 до 6 років з позбавленням усіх прав.

До обтяжливих обставин належали наступні. Перше – підпал лісу здійснений групою осіб, що заздалегідь змовилися про такі дії. Два інших пункти ст. 1613 повторювали текст Уложення 1885 р.

За змістом роботи може зробити наступні *висновки*:

1. Розвиток норм юридичної відповідальності за лісові правопорушення пройшов два етапи свого розвитку: докодифікаційний і послекодифікаційний. Розділовою точкою цих періодів став 1842 р., в якому було видан звод законів кримінальних.

2. Протягом першого етапу приймалися окремі нормативно - правові акти, у які входили норми, що регулювали охорону лісів від пожеж, але в особливій розділі вони не виділялися. Система санкцій за такими злочинами носила нерозвинений характер, тому що відсутня диференціація за ступенем небезпеки і поділ провини у випадках навмисного підпалу лісу і завдяки випадку. При цьому, у багатьох правових актах було положення про компенсацію збитку нанесеного лісам.

3. Другий період розвитку заходів юридичної відповідальності відрізняється наявністю великого числа систематизованих правових документів, в яких відповідальність за лісові пожежі виділялася в окремі розділи. Загальною тенденцією розвитку права у сфері юридичної відповідальності за лісові пожежі явилось наступне:

а) наявність статей, що регламентують відповідальність, як винних в підпалі лісу, так і посадовців, лісової охорони, що не допустили або не прийняли належних заходів у боротьбі з лісовими пожежами;

б) розподіл заходів відповідальності за пожежу на умисну та з необережності, а також ступень небезпеки пожежі і розміру матеріального збитку;

в) наявність великого числа законодавчих актів з близькими складами лісових правопорушень, дублюючих один одного.

4. Історична динаміка заходів юридичної відповідальності за лісові пожежі носила вкрай складний характер, тому що в якості заходів покарання використовувалася смертна кара, взяття під варту, тілесні покарання у вигляді биття різками і батогами, заслання до Сибіру, відправка в арештантські роти, а також штрафи.

Список використаної літератури

1. Истомина Э. Г. Лесохранительная политика России в XVIII – начале XX века / Э. Г. Истомина // Отечественная история. – 1995. – № 5. – С. 34–51.
2. Матвійчук В. К. Кримінально-правова охорона навколишнього природного середовища: проблеми законодавства, теорії та практики : дис. ... д-ра юрид. наук : спец. 12.00.08 Кримінальне право та кримінологія, кримінально-виконавче право / В. К. Матвійчук. – К., 2008. – 464 с.
3. Навасардова Э. С. Ответственность за лесонарушения по законодательству Российской империи начала XX века / Э. С. Навасардова // Общество и право. – 2009. – № 4 (26). – С. 89–93.
4. Полное собрание законов Российской империи: собрание первое (1649–1825). – СПб, 1830 г.
5. Полное собрание законов Российской империи: собрание второе (1825–1881). – СПб., 1888 г.
6. Полное собрание законов Российской империи: собрание третье (1881–1913). – СПб., 1915 г.
7. Редько Г. И. Петр I об охране природы и использовании природных ресурсов / Г. И. Редько, В. Л. Шлапак. – К. : Либеда, 1993. – 171 с.
8. Соборное Уложение 1649 года : текст, комментарии / под ред. А. Г. Манькова. Л. : Наука. Ленинград. отд-ние, 1987. – 448 с.
9. Тарасов Б.Н. Николай I и его время: документы, письма, дневники, мемуары, свидетельства современников и труды историков / Б. Н. Тарасов. – М. : ОЛМА-ПРЕСС, 2000. – М. : ОЛМА-ПРЕСС, 2000. – Т. 1. Документы. Мемуары. – 448 с.
10. Фалеев Н. И. Лесное право / Н. И. Фалеев. – СПб. : Изд-во И.Д. Сытина. – 1912. – 359 с.

11. Свод законов уголовных. – СПб. : Тип. Второго Отделения ответств. Его Императорского Величия Канцелярии, 1842. – 900 с.

Стаття надійшла до редакції 10.03.2011 р.

R. Chelpan

LEGAL RESPONSIBILITY FOR VIOLATION OF NORMS FROM GUARD OF THE FORESTS FROM FIRES IN RUSSIAN PRE-REVOLUTION LEGISLATION XVIII – TO BEGINNING OF XX AGE

In the article the dynamics of norms of legal responsibility is considered for violation of positions from the guard of the forests from fires in the Russian pre-revolution legislation, that operated on Ukrainian earth in 18 - to beginning of 20 century. The analysis of the approvals for the intentional and casual arson of the forest, fixed in different legal documents, is done.

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «НАУКА І ОСВІТА В СУЧАСНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ»

З 23 по 25 травня 2011 року на базі Маріупольського державного університету була проведена міжнародна науково-практична конференція «Наука і освіта в сучасному університеті в контексті міжнародної співпраці», присвячена 20-річчю Незалежності України і 20-річчю Маріупольського державного університету – ровесника нашої держави.

Сьогодні МДУ – один з провідних освітніх, наукових і культурних центрів якісної підготовки фахівців у Донецькій області, міжнародна діяльність якого не лише відкриває нові перспективи для викладачів, студентів і випускників, але і виводить на новий рівень співпрацю України із зарубіжними країнами.

Масштабність конференції підтверджується представництвом учасників і співорганізаторів. Загальна кількість учасників – більше 300 з 15 країн світу (Великобританія, Німеччина, Греція, Ізраїль, Італія, Кіпр, Китай, Молдова, Білорусь, Польща, Португалія, Росія, Україна, Франція, Чехія). Це:

- учені майже із 40 національних університетів та інших вищих навчальних закладів України;
- професори і наукові співробітники з 27 зарубіжних ВНЗ;
- керівники і співробітники державних установ : Адміністрації Президента України, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Українського інституту національної пам'яті, Інституту законодавства Верховної Ради України, Донецької облдержадміністрації, Донецької обласної ради, Донецької торгово-промислової палати та ін.;
- політики, дипломати, представники державних структур і громадських організацій зарубіжних країн.

Співорганізаторами конференції виступили Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національна академія педагогічних наук України, Донецька обласна рада, ЗАТ «Систем Кепитал Менеджмент», Маріупольська міська рада, а також іноземні партнери : Міністерство закордонних справ Грецької Республіки, Міністерство освіти і культури Республіки Кіпр, Європейська організація публічного права, Фонд «Анастасиос Г. Левендис» (Республіка Кіпр), Янинський університет (Грецька